

Закупівля електричної енергії. Обрання постачальника

Проект “Енергоефективність у громадах – II” | 02.05.2019

Виконавець:

Олег Масленников
Консультант проекту

Як працювала стара модель

Виробники електроенергії продавали її оптовому постачальнику – ДП «Енергоринок». ДП «Енергоринок» перепродавав її регіональним енергокомпаніям – обленерго та іншим роздрібним постачальникам, а ті – споживачам по тарифу, встановленому державним регулятором.

У підсумку у споживача був відсутній вибір постачальника і умов поставки. Обленерго не були зацікавлені в поліпшенні якості роботи і сервісу, конкурентних умовах. Єдиною їхньою метою було регулярне підвищення тарифу за рішенням регулятора.

Чому виникла необхідність змін?

1. Уникнення «перехресного» субсидювання
2. Доступ до справедливих цін
3. Розвиток конкурентного середовища

Законодавство

Закон України від 13 квітня 2017 року № 2019-VIII (зі змінами) «Про ринок електричної енергії»

Постанова НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 «Про затвердження Правил роздрібного ринку електричної енергії»

Відповідні Постанови НКРЕКП:

- **Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії та тарифів на постачання електричної енергії для Вашого оператора мереж**
- **Про затвердження прогнозованих оптових ринкових цін на відповідний рік**

Нові умови ринку електроенергії (з 01.01.2019 р.)

Ролі учасників ринку

Оператор системи розподілу (ОСР):

- Експлуатація мереж;
- Приєднання споживачів;
- Передача електроенергії

Постачальник:

- Постачає електроенергію споживачам

Нові умови ринку

Для придбання електроенергії ваша установа повинна мати два договори: з оператором систем розподілу та з постачальником.

Вже 300 енергокомпаній мають ліцензії на постачання електричної енергії споживачу. Тому ви можете обрати один з трьох варіантів придбання електричної енергії:

Які нові можливості з'являються?

1. Прогноз та контроль погодинного споживання (облік);
2. Вчасна передача показників постачальнику;
3. Слідкування за погодинною ціною на ринку;
4. Можливість домовлятися про вигідні умови з постачальником.

Категорії споживачів

Побутові

Непобутові

Малі непобутові
(потужність до 50 кВт,
напруга до 1 кВ)

Споживачі можуть придбати електроенергію:

За вільними цінами – у будь-якого постачальника або виробника;

За фіксованими цінами – у постачальника універсальної послуги (опція для побутових та малих непобутових споживачів з приєднаною потужністю до 50 кВт);

На 25 % дорожче ринкової – у постачальника останньої надії ДП «УКРІНТЕРЕНЕРГО», якщо виник перебії з поставкою у основного постачальника, або якщо споживачі вчасно не вибрали іншого постачальника.

ПРО ЦЕ ВСЕ ДАЛІ -

Види договорів для придбання електроенергії

- 1 • Універсальна послуга
- 2 • Постачання е/е споживачу
- 3 • Постачання останньої надії
- 4 • Двосторонній договір

Постачальник* Універсальної послуги (до 31.12.2020)

* - на практиці це ті компанії, які виділилися з Обленерго і стали незалежними від компанії з розподілу.

Універсальна послуга

Серед юридичних осіб таке право мають «малі побутові споживачі», з приєднаною потужністю установок до 50 кВт. Тариф на універсальну послугу встановлюється НКРЕКП і включає оптову ціну електроенергії, «маржу» постачальника і частку оператора системи розподілу (плату за доставку електроенергії).

Із розмірами тарифів на універсальні послуги можна ознайомитися на сайті НКРЕКП (<http://www.nerc.gov.ua/?id=37483>)

Універсальна послуга

Закон України від 13 квітня 2017 року № 2019-VIII (зі змінами) «Про ринок електричної енергії»

Розділ XVII

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

П.13 абзац 11 Тимчасово, на період з 1 січня 2019 року по 31 грудня 2020 року, універсальні послуги, крім побутових та малих непобутових споживачів, надаються постачальником таких послуг також **бюджетним установам незалежно від розміру договірної потужності** та іншим споживачам, електроустановки яких приєднані до електричних мереж з договірною потужністю до 150 кВт. У зазначений період на бюджетні установи незалежно від розміру договірної потужності та на інших споживачів, електроустановки яких приєднані до електричних мереж з договірною потужністю до 150 кВт, поширюються всі права та обов'язки, передбачені Законом України "Про ринок електричної енергії" для малих непобутових споживачів щодо отримання універсальних послуг, передбачених **статтею 63** цього Закону.

Ціна договору універсальної послуги

Включає:

- 1) Собівартість закупівлі електроенергії на оптовому ринку
- 2) Плата за доставку (тариф за послугу оператору системи передачі та розподілу)
- 3) Тариф на постачальника універсальної послуги (маржа постачальника)

Особливості

- Покриття усієї потреби в електроенергії
- Всі ціни, включаючи маржу, врегульовані регулятором – НКРЕКП (можна переглянути на сайті регулятора)

Договір з постачальником універсальної послуги

Договір типовий, але містить положення щодо (Комерційна пропозиція, додаток 3 до Договору):

- 1) Конкретних умов тарифікації з урахуванням політики Постачальника;
- 2) Способу та строків оплати;
- 3) Штрафних санкцій;
- 4) Строку дії договору та умов пролонгації.

Умови розірвання договору універсальної послуги

Споживач може розірвати договір без будь-яких штрафних санкцій за умови відсутності заборгованості за отримані послуги

Постачальник має право розірвати договір, якщо:

- 1) Споживач прострочив оплату після попередження;
- 2) Споживач суттєво порушив договір та не вжив заходів то усунення порушень.

Договір постачання електроенергії споживачу

Постачальники

Розробляють та публікують на веб-сайтах форми договорів та комерційні пропозиції

Споживачі

Обирають умови запропоновані постачальником

Але це не означає, що неможливо прописати індивідуальні умови, які не містяться у комерційній пропозиції.

Договір постачання електроенергії споживачу

Договір укладається за вільними цінами та на умовах, визначених у комерційній пропозиції постачальника. Умови комерційних пропозицій можуть відрізнятися формулами ціни, умовами передоплати, штрафними санкціями тощо.

На які умови потрібно звертати увагу?

Ціна

Обсяг споживання

Умови оплати

Штрафні санкції

Ціна договору постачання е/е споживачу

- 1) Закупівельна вартість електроенергії
- 2) Послуги постачальника
- 3) Плата за доставку (розподіл) електроенергії

Ціна на оптовому ринку

Вартість електроенергії на оптовому ринку в залежності від години доби та обсягу споживання коливається від:

743 грн до понад 2000 грн за 1 мВт*год

Прогнозна оптова ціна електроенергії

Постановою від 14.12.2018 № 1906 «Про затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни на 2019 рік» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг затвердила на 2019 рік прогнозовану оптову ринкову ціну електричної енергії на рівні **1 669,98 грн за 1 МВт×год (без ПДВ)** з розбивкою на квартали:

I – II квартали – **1 618,42 грн за 1 МВт×год (без ПДВ);**

III – IV квартали – **1 722,0 грн за 1 МВт×год (без ПДВ).**

Постачальник «останньої» надії

Укладається договір, у разі:

- 1) Банкрутство або ліквідація попереднього постачальника;
- 2) Завершення строку ліцензії постачальника;
- 3) Невиконання або неналежне виконання електропостачальником Правил ринку;
- 4) Необрання споживачем постачальника, зокрема через розірвання попереднього договору на постачання

ДП «Укрінтеренерго» надає послуги постачальника «останньої» надії.

Ціна на електроенергію постачальника «останньої» надії

- 1) Прогнозована оптова ціна електроенергії (1618 грн/мВт*год)
- 2) Тариф на розподіл/передачу електроенергії
- 3) Плата за послуги постачальника (486,06 грн/мВт*год)

Для того, щоби не потрапити на постачальника «останньої» надії не поспішайте відмовлятися від пропозицій попередніх постачальників.

Бо ціна у постачальника «останньої» надії на 25 % дорожча за універсальну послугу.

Двосторонній договір

Укладається, як правило, коли постачальник електричної енергії чітко визначений (можливо місцеве комунальне підприємство, яке має когенераційні установки)

Відносини знаходиться поза регулюванням НКРЕКП

Договір укладається на «ексклюзивних» умовах визначеними за результатом переговорів.

Для укладання двостороннього договору потрібно також укласти договір про врегулювання небалансів електричної енергії.

На що потрібно звернути особливу увагу:

1. Формула ціни постачальника, як правило, складається з закупівельної ціни електроенергії на оптовому ринку та «маржі» постачальника. В свою чергу оптова ціна може визначатися за середньодобовим показником оптової ринкової ціни на електроенергію, яка на сьогодні складає 1 618,грн. за 1 МВт*год, або за погодинною вартістю електроенергії на оптовому ринку (у січні погодинна ціна коливалася від 743 до понад 2000 грн. за 1 МВт*год)

Тобто, обравши комерційну пропозицію із погодинною тарифікацією можна домовитися із постачальником про аналог «нічного» тарифу. Аналогічний результат можна досягти і від закупівлі електричної енергії на оптовому ринку.

На що потрібно звернути особливу увагу:

2. Умови розрахунків, визначені у комерційних пропозиціях постачальників, як правило вимагають передоплату. Уважно вивчайте такі положення. Деякі постачальники у своїх комерційних пропозиціях вимагають у споживача самостійно розрахувати розмір передоплати на основі показників минулого місяця, і сплатити кошти, незалежно від отримання рахунку, який приходить в кінці розрахункового періоду та відображає реальне споживання.

Підпишете на такі умови і будете чекати рахунок – дасте привід електропостачальнику застосувати штрафні санкції за невчасну оплату.

Що потрібно проаналізувати перед обранням моделі договору?

- Години споживання
- Обсяги споживання
- Необхідність оплати за попередньою оплатою

**Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH**

Місцезнаходження товариства
м. Бонн та м. Ешборн, Німеччина

Friedrich-Ebert-Allee 36 + 40
53113 Bonn, Germany
T +49 228 44 60 - 0
F +49 228 44 60 - 17 66

Dag-Hammarskjöld-Weg 1 - 5
65760 Eschborn, Germany
T +49 61 96 79 - 0
F +49 61 96 79 - 11 15

E info@giz.de
I www.giz.de

